

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem zaocznym z dnia 22 stycznia 2018r. wydanym w sprawie z powództwa Kancelarii (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. przeciwko P. Z. o zapłatę, Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi oddalił powództwo.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 24 października 2016r. powód zawarł z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością umowę przelewu wierzytelności mających wynikać z 10.122 umów pożyczek zawartych przez drugą z wymienionych spółek. W treści umowy nie wymieniono imiennie dłużników wierzytelności podlegających przelewowi. Sąd Rejonowy wyjaśnił, że wyrok wydany w niniejszej sprawie ma charakter zaoczny z uwagi na okoliczność, iż pozwany nie stawiał się na rozprawę i nie złożył żadnych wyjaśnień na piśmie. Dowód z przesłuchania pozwanego co do wypłacenia mu środków pieniężnych opisanych w pozwie podlegał pominięciu z uwagi na niestawiennictwo pozwanego na rozprawie. Sąd Rejonowy podniósł, że roszczenie powoda oparte było na twierdzeniu o tym, jakoby pozwany zawarł umowę pożyczki z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością oraz o tym, jakoby powód następnie nabył od tej spółki wierzytelność w stosunku do pozwanego mającą wynikać z wymienionej umowy i wskazał, że twierdzenia powoda zawarte w pozwie budzą uzasadnione wątpliwości i brak jest podstaw do przyjęcia ich za prawdziwe (art. 339 § 2 k.p.c.). Sąd Rejonowy uznał, że za budzące uzasadnione wątpliwości należy uznać twierdzenia powoda o tym, jakoby w ogóle doszło do zawarcia powołanej umowy pożyczki. Załączone do pozwu kopie dwóch dokumentów zatytułowanych „umowa ramowa pożyczki”, różniące się treścią, nie zawierają podpisów pozwanego, jako rzekomo biorącego pożyczkę, a jedynie podpisy osoby mającej występować w imieniu pożyczkodawcy. Mimo zobowiązania powoda do złożenia podpisanego przez pozwanego dokumentu umowy pożyczki przywołanej w pozwie, powód dokumentu takiego nie złożył i w istocie przyznał, że pozwany tego rodzaju umowy nie podpisał. Twierdzenia powoda o zawarciu umowy pożyczki z pozwanym za pośrednictwem tzw. platformy internetowej nie zostały w żaden sposób udokumentowane, wykazane czy choćby uprawdopodobnione. Z tych względów Sąd Rejonowy uznał, że brak jest jakichkolwiek uzasadnionych podstaw do przyjęcia, że do zawarcia umowy pożyczki między (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością a pozwanym w ogóle doszło. Sąd Rejonowy wskazał nadto, że brak jest podstaw do przyjęcia, że doszło do złożenia przez strony rzekomej umowy pożyczki zgodnych oświadczeń woli określających istotne elementy umowy pożyczki, to jest sumę pożyczki, termin lub harmonogram jej spłaty. Brak też podstaw do przyjęcia, że zgodne oświadczenia woli stron rzekomej umowy pożyczki obejmowały ustalenia co do wysokości prowizji za udzielenie pożyczki czy opłat dodatkowych za tzw. monity. Obok tego Sąd Rejonowy uznał, że brak jest uzasadnionych podstaw do przyjęcia, że (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wypłaciła pozwanemu jakąkolwiek sumę pieniężną. Kopie wydruków złożone przez powoda do akt sprawy nie stanowią potwierdzenia realizacji przelewów bankowych, treść wydruków w żaden sposób nie wskazuje na to, że są to dokumenty pochodzące od jakiegokolwiek banku, zaś z wydruków tych w żaden sposób nie wynika, że rzekomych przelewów dokonuje się z rachunku lub na zlecenie (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Powód, mimo wezwania nie przedstawił dowodów wypłaty pozwanemu sum pieniężnych mających stanowić przedmiot umowy pożyczki z pozwanym. Dodatkowo Sąd Rejonowy wskazał, że również fakt objęcia powołaną w pozwie umową przelewu wierzytelności rzekomo przysługującej (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością wobec pozwanego nie został wykazany. Złożony do akt wydruk oznaczony jako „Wyciąg do załącznika nr 1 do Umowy przelewu wierzytelności” nie został przez nikogo podpisany ani poświadczony za zgodność z oryginałem, a zatem nie stanowi ani dokumentu w rozumieniu przepisów postępowania, ani poświadczony za zgodność z oryginałem kopii dokumentu. Sąd Rejonowy wskazał, że przedmiotowy wydruk nie jest dowodem na istnienie i treść załącznika nr 1 do umowy przelewu oraz na to, że w załączniku tym jako jedną z wierzytelności objętych przelewem wymieniono wierzytelność w stosunku do pozwanego.

Opisany wyrok zaoczny zaskarżył apelacją powód. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, to jest:

a/ art. 236 k.p.c. przez jego niezastosowanie i zaniechanie wydania postanowień dowodowych odnoszących się do poszczególnych wniosków dowodowych, a przy tym dokonanie oceny tychże dowodów, w sytuacji gdy sąd nie może opierać postępowania w oparciu o dowody prawidłowo niewprowadzone do postępowania;

b/ art. 339 § 2 k.p.c. przez jego niezastosowanie i zaniechanie analizy przedstawionych przez powoda twierdzeń i dopiero po ich negatywnej ocenie przeprowadzenie postępowania dowodowego, w sytuacji gdy wymieniony przepis przy spełnieniu przesłanek do wydania wyroku zaocznego nakłada obowiązek dokonania oceny twierdzeń powoda.

Na wypadek nieuwzględnienia powyższego zarzutu, z ostrożności procesowej powód podniósł zarzut naruszenia przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, to jest:

a/ art. 233 k.p.c. przez jego niewłaściwe zastosowanie, to jest brak wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału i odmówienie mocy dowodowej przedłożonym w sprawie dokumentom, w sytuacji gdy przedmiotowe dokumenty winny być traktowane jako dowody należycie wykazujące istnienie przysługującej powodowi należności;

b/ art. 232 zdanie drugie k.p.c. w związku z art. 299 k.p.c. przez niezastosowanie i zaniechanie przeprowadzenia dowodu z przesłuchania stron, w sytuacji gdy w ocenie sądu brak było w sprawie środków dowodowych;

c/ art. 308 k.p.c. przez jego niezastosowanie i zaniechanie przeprowadzenia dowodów z przedłożonych w postępowaniu dokumentów, jako dowodów utrwalonych za pomocą urządzeń wskazanych w wymienionych przepisach;

d/ art. 208 § 1 k.p.c. przez jego niezastosowanie i, w przypadku powzięcia wątpliwości, zaniechanie wezwania strony powodowej do przedstawienia dowodów oraz zajęcia stanowiska, celem wyjaśnienia wątpliwości sądu.

Powołując się na powyższe powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 10 577,82 zł wraz z odsetkami liczonymi od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty i kosztami postępowania oraz zasądzenie na swą rzecz od pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego wedle norm przepisanych, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Podniesione przez skarżącego zarzuty naruszenia przez Sąd I instancji przepisów postępowania są chybione, zaś ich uzasadnienie pomija treść pisemnych motywów zaskarżonego orzeczenia obejmujących szczegółową i wyczerpującą argumentację stanowiska Sądu Rejonowego, której skarżący nie zdołał podważyć.

Wbrew stanowisku skarżącego nie doszło w rozpoznawanej sprawie do naruszenia art. 339 § 2 k.p.c., inaczej bowiem niż twierdzi apelujący Sąd Rejonowy dokonał szczegółowej analizy twierdzeń przedstawionych przez powoda, a ich ocenę w kontekście przesłanek z art. 339 § 2 k.p.c. uzasadnił w sposób zasługujący na aprobatę. Stawianie Sądowi I instancji zarzutu zaniechania dokonania oceny twierdzeń powołanych w pozwie jest nieuprawnione, w sytuacji gdy w uzasadnieniu kwestionowanego orzeczenia odniesiono się do każdego z nich w kontekście całokształtu podstawy faktycznej żądania.

Rację ma skarżący podnosząc na płaszczyźnie rozważań natury ogólnej, dotyczących wykładni art. 339 § 2 k.p.c., że w świetle art. 339 § 2 k.p.c. zasadą jest założenie, iż twierdzenia o okolicznościach faktycznych zawarte w pozwie lub w pismach procesowych doręczonym pozwanemu przed rozprawą stają się podstawą faktyczną wyroku bez ich weryfikacji w postępowaniu dowodowym. W świetle art. 339 § 2 k.p.c. przyjmowanie za prawdziwe twierdzeń powoda o faktach zawartych w pozwie lub innych pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą jest wyłączone, gdy budzą one uzasadnione wątpliwości bądź gdy zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Przyjmuje się, że twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych budzą uzasadnione wątpliwości wtedy, gdy są one wzajemnie sprzeczne lub niezgodne albo się wzajemnie wykluczają, także, gdy są ze swej istotny nieprawdopodobne

bądź sprzeczne z faktami, które są znane powszechnie bądź są znane sądowi urzędowo (por. K. Wietz w: Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, tom II, SIP Lex; wyrok sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 18 maja 2017r., VI ACa 280/16, Lex nr 2375028).

W orzecnictwie jednakże podkreśla się, że opisane zasady oceny twierdzeń powoda w ramach wyrokowania zaocznego nie zwalniają sądu orzekającego od obowiązku rozważenia czy twierdzenia zawarte w pozwie uzasadniają należycie i w całości żądanie pozwu oraz czy uwzględnienie tego żądania nie narusza obowiązujących przepisów. Regulacja art. 339 § 2 k.p.c. nie oznacza bowiem zwolnienia powoda od przytoczenia faktów, które są niezbędne do dokonania oceny zasadności żądania pozwu w oparciu o twierdzenia powoda z punktu widzenia prawa materialnego (tak Sąd Apelacyjny w wyroku z dnia 26 stycznia 2017r., VI Aca 1722/15, Lex nr 2317750; por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 października 1998r., I CKU 85/98, Lex nr 1216211).

Słusznie Sąd Rejonowy stwierdził, iż w okolicznościach niniejszej sprawy warunek ten nie został spełniony, zaś twierdzenia powoda zawarte w pozwie budzą uzasadnione wątpliwości w kontekście art. 720 k.c.

Podzielając argumentację przedstawioną w tym kontekście w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia należy dodać, że twierdzenia zawarte w pozwie dotyczące umowy pożyczki mającej stanowić podstawę żądania powoda obejmują ogólny opis procedury zwracania umowy pożyczki za pośrednictwem platformy internetowej. Nie zawierają jednak skonkretyzowanych okoliczności faktycznych odnoszących się do powołanej umowy pożyczki, która miała być zawarta z pozwanym, koniecznych dla dokonania oceny zasadności żądania w świetle norm prawa materialnego.

Powód wskazując, że w momencie składania wniosku o udzielenie pożyczki pozwany musiał zaakceptować warunki umowy pożyczki, jednocześnie warunków tych szczegółowo nie przedstawił. Nie wskazano, w jaki sposób ustalona została wysokość prowizji ani też czy pożyczka była oprocentowana, jeśli tak, jaka była wysokość oprocentowania oraz jakie przewidziano w umowie koszty związane z nieterminową spłatą pożyczki, mimo że jednocześnie powód podał, iż pozwany w momencie składania wniosku musiał zaakceptować również ewentualne koszty związane z nieterminową spłatą pożyczki. Powód w pozwie podał, że cedent wypłacił środki pieniężne zgodnie z zawartą umową pożyczki, ale nie podał jaka kwota została wypłacona i jednocześnie nie wskazał, w jaki sposób została sfinansowana prowizja w kwocie 5457,82 zł przy całkowitej należności z tytułu umowy określonej na kwotę 10 577,82 zł. Z tych wszystkich względów zasadnym było uznanie przez Sąd Rejonowy, że twierdzenia powoda powołane w pozwie budzą uzasadnione wątpliwości.

Konsekwencją powyższego była konieczność dokonania weryfikacji owych twierdzeń w kontekście dowodów zaoferowanych przez powoda. Sąd Rejonowy dokonał wnikliwej oceny twierdzeń przedstawionych przez powoda w zestawieniu z materiałami załączonymi do pozwu, powołanymi przez powoda na poparcie zgłoszonego żądania. W tym stanie rzeczy zarzut naruszenia art. 236 k.p.c. nie może doprowadzić do wzruszenia zaskarżonego orzeczenia. Sąd Rejonowy odniósł się bowiem do wszystkich dokumentów i wydruków komputerowych załączonych do pozwu i nie można przyjąć, by doszło w tym zakresie do jakiegokolwiek pominięcia, a tylko wówczas można by mówić o uchybieniu mającym wpływ na wynik sprawy.

Zarzuty dotyczące oceny przedstawionego przez powoda materiału dowodowego sformułowane w apelacji sprowadzają się do polemiki skarżącego z wnikliwą i pełną analizą dokumentów i wydruków komputerowych złożonych przez powoda oraz szczegółowo uzasadnionymi wnioskami wywiedzionymi na tej podstawie, które nie nasuwają zastrzeżeń w świetle art. 233 § 1 k.p.c.

W tym kontekście istotne znaczenie ma ocena także pozostałych zarzutów dotyczących postępowania przeprowadzonego przed Sądem I instancji zmierzających do wykazania, że poddano ocenie materiał dowody w sposób niekompletny.

Stanowisko skarżącego w tej mierze było nieuzasadnione. Zarzut naruszenia art. 208 k.p.c. został sformułowany w oderwaniu od okoliczności sprawy i czynności podjętych przez Sąd I instancji. Stosownie do wskazanej regulacji w zarządzeniu wydanym przed wyznaczeniem rozprawy zobowiązano powoda do przedstawienia dowodów oraz zajęcia

stanowiska. Zarządzeniem z dnia 31 października 2017r. powód został zobowiązany do złożenia podpisanego przez pozwanego dokumentu umowy pożyczki powołanej w pozwie oraz potwierdzających, że wierzytelność w stosunku do pozwanego była objęta umową przelewu wierzytelności powołaną w pozwie, jak również dowodów na okoliczność wysokości sum pieniężnych wypłaconych pozwanemu na podstawie umowy pożyczki (zarządzenie – k. 28). Powyższe skarżący pominął zarzucając Sądowi Rejonowemu zaniechanie wezwania strony powodowej do przedstawienia dowodów oraz zajęcia stanowiska, celem wyjaśnienia wątpliwości.

Bezzasadnie zarzuca też apelujący naruszenie w toku postępowania pierwszoinstancyjnego art. 232 § 1 k.p.c. zdanie drugie w związku z art. 299 k.p.c. Przede wszystkim odnotować trzeba, że ów zarzut sformułowano z pominięciem stanowiska procesowego samego powoda, który w piśmie datowanym na 12 października 2017r. wniósł o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron z ograniczeniem do przesłuchania pozwanego na okoliczność zawarcia umowy pożyczki, wykonania umowy przez powoda oraz terminu wymagalności i wysokości świadczenia (pismo pełnomocnika powoda – k. 9). Nie może być więc mowy o potrzebie przeprowadzenia tego dowodu przez sąd z urzędu. Pominięcie dowodu z przesłuchania stron w opisanym zakresie znajdowało podstawę w art. 302 § 1 k.p.c. wobec nieusprawiedliwionego niestawiennictwa pozwanego, wezwanego na rozprawę celem przesłuchania pod rygorem pominięcia dowodu z jego przesłuchania (zarządzenie – k. 36; zarządzenie – k. 39; protokół rozprawy z dnia 22 stycznia 2018r. – 00:00:16 – k. 40).

Nie ma też racji skarżący zarzucając w niniejszej sprawie naruszenie art. 308 k.p.c. w kontekście oceny złożonych do akt wydruków komputerowych. Inaczej niż twierdzi skarżący Sąd I instancji przedmiotowych wydruków nie pominął, ale dokonał ich szczegółowej analizy, której wnioski należy podzielić. Niezgoda skarżącego na wnioski teże oceny nie uzasadnia zarzutu naruszenia wskazanego przepisu. Sąd Rejonowy nie pominął wydruku określonego jako „Wyciąg z Załącznika nr 1 do Umowy przelewu wierzytelności z dnia 24 października 2016r.”, ale uznał, że nie stanowi on wystarczającej podstawy dla uznania, że powołana w pozwie umowa przelewu wierzytelności obejmowała wierzytelność wobec pozwanego opisaną w pozwie. Z oceną tą należy się zgodzić, gdy uwzględnić argumenty powołane w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, to jest fakt, iż przedmiotowy wydruk nie został przez nikogo podpisany ani poświadczony za zgodność z oryginałem, wobec czego okoliczności jego wytworzenia nie poddają się żadnej weryfikacji. Te same zastrzeżenia odnoszą się do wydruków mających stanowić dowód wypłaty środków pieniężnych przez pierwotnego wierzyciela na rzecz pozwanego. Pochodzenie tychże wydruków nie jest znane, nie noszą żadnych cech pozwalających na powiązanie opisanej w nich transakcji z jakimkolwiek podmiotem, który miałby dokonać wypłaty. W konsekwencji, jak wskazano w pisemnym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, nie jest możliwe na podstawie przedmiotowych wydruków ustalenie, jaki podmiot dokonał wypłaty, co oznacza, że powołane wydruki nie mogą stanowić wystarczającego dowodu na okoliczność wykonania umowy pożyczki powołanej w pozwie przez pożyczkodawcę. Podzielając argumentację przedstawioną w tym kontekście przez Sąd Rejonowy należy dodatkowo wskazać, że przedłożone przez powoda wydruki dotyczące wypłaty środków łącznie obejmują sumę 4.700 zł, w sytuacji gdy kapitał pożyczki wedle twierdzeń pozwu miał wynosić 5.000 zł. Natomiast, co szczególnie istotne, tylko jeden z tychże wydruków dotyczy pożyczki określonej jako „pożyczka Z. nr (...)”, do której odnosi się zawiadomienie o dokonaniu cesji wierzytelności złożone do akt przez powoda, przy czym wymieniono w nim nie kwotę 5.000 zł, ale sumę 3.500 zł. W drugim wydruku jako tytuł wypłaty powołano pożyczkę „(...) nr q23pgo” i wskazano kwotę 1.200 zł. Tych rozbieżności powód w ramach powołanych twierdzeń w żaden sposób nie wyjaśnił, mimo opisanego wcześniej zobowiązania skierowanego do powoda przez Sąd Rejonowy przed wyznaczeniem rozprawy.

Jednocześnie powyższej oceny nie podważa powołanie się przez powoda na treść opinii biegłego rewidenta sporządzonej w toku innego postępowania cywilnego. Z uzasadnienia apelacji wynika, że miałyby ona być podstawą wnioskowania co do faktów, takich jak zapoznanie się przez pożyczkobiorcę z warunkami udzielania pożyczki. Tego rodzaju okoliczności nie wymagają wiadomości specjalnych, a zatem wykraczają poza te, do których może odnosić się opinia biegłego (art. 278 k.p.c.), niezależnie od tego, że powoływanie się na opinię biegłego wykonaną na potrzeby innej sprawy narusza zasadę bezpośredniości (art. 235 k.p.c.), zaś na etapie postępowania odwoławczego jest zabiegiem spóźnionym (art. 381 k.p.c.).

Z tych wszystkich względów należy podzielić ocenę przedstawioną w pisemnym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku oraz wywiedziony na tej podstawie wniosek, iż w niniejszej sprawie nie było podstaw do poczynienia ustaleń zgodnych z intencją powoda. Sąd Rejonowy w tym kontekście przedstawił szczegółową i trafną argumentację, którą Sąd Okręgowy podziela, co czyni zbędnym jej ponowne przytaczanie w całości w tym miejscu. Stanowisko skarżącego kwestionującego tę ocenę na gruncie art. 233 § 1 k.p.c. sprowadza się do przedstawienia własnej, konkurencyjnej wersji oceny okoliczności sprawy, co nie jest wystarczające dla wzruszenia zaskarżonego wyroku. Trzeba w tym miejscu przypomnieć, że zarzut wadliwej oceny dowodów może być uznany za zasadny tylko wówczas, gdy brak jest logiki w powiązaniu wniosków z zebranymi dowodami bądź, gdy wnioskowanie sądu wykracza poza zasady logiki albo wbrew zasadom doświadczenia życiowego nie uwzględnia jednoznacznych, praktycznych związków przyczynowo – skutkowych. Dla podważenia przeprowadzonej przez sąd oceny dowodów nie jest więc wystarczające przedstawienie alternatywnych wniosków co do kształtu stanu faktycznego w oparciu o własną ocenę dowodów, ale trzeba podważyć prawidłowość dokonanej przez sąd oceny wskazując, że jest ona wadliwa w rozumieniu wyżej przytoczonym (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 października 2005r., IV CK 122/05, Lex nr 187124; w wyroku z dnia 10 kwietnia 2001r., V CKN 17/00, OSNC 2000/10/189, w wyroku z dnia 5 sierpnia 1999r., II UKN 76/99, OSNP 2000/19/732). Skarżący temu nie sprostał, wobec czego zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. w niniejszej sprawie należało uznać za bezzasadny.

W rozpoznawanej sprawie nie było wobec powyższego żadnych podstaw do kwestionowania ustaleń faktycznych poczynionych w toku postępowania pierwszoinstancyjnego. Sąd Okręgowy ustalenia te więc podziela, przyjmując je za własne.

W konsekwencji należy również podzielić wnioski Sądu Rejonowego co do oceny okoliczności sprawy w kontekście norm prawa materialnego, w tym art. 720 k.c., które znalazły wyraz w sentencji zaskarżonego wyroku.

Przedstawione rozważania prowadzą do konkluzji, że wszystkie z zarzutów apelacji okazały się chybione i jednocześnie nie ujawniono okoliczności, które winny być uwzględnione w toku postępowania apelacyjnego z urzędu. Z tych względów apelacja, jako bezzasadna podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.